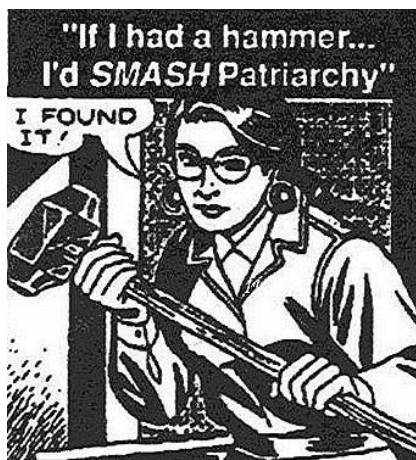

Det sociala djuret

I dag blir det en ganska öppet resonerande text, ungefär på det sätt jag brukade föreläsa på den tiden jag befann mig i universitetsvärlden. Det är en stil som jag själv gillar att lyssna till, föreläsare som tänker högt. Mot slutet av min universitetstid mötte jag en del missnöje från studenterna. De tyckte att det var för löst i köttet, att jag inte tillräckligt tydligt talade om vad de måste kunna på tentorna.

Det djur som kallar sig självt för människa lever på flera nivåer. Först den största och övergripande: **mänskligheten**. Gränsen är skarp till alla andra djur. Vårt sociala signalsystem, språket, och vår intelligens är av helt annat slag. Detta är den yttre gränsen.

Nå, hur ligger det till med mänsklighetens inre gränser? Svaret är att skillnaderna mellan olika slags människor är så små att de är försumbara, i jämförelse med svalget mellan oss och våra närmaste släktingar i djurvärlden. De som lyfter fram mänskligheten som den viktigaste nivån kan betecknas som *kosmopoliter* och *globalister*.

Man kan ha ett *kosmopolitiskt ideal* – många människor har det. Därav följer emellertid inte att man kan ha en *kosmopolitisk kompetens* (av grekiskans kosmos/ världen och polites/medborgare). Jag har skrivit det tidigare men det förtjänar att upprepas: en sådan omnipotens är varken attraktiv eller möjlig. Det är inte enbart självhävdelse och ett pretentiöst påstående utan en missuppfattning av vilket slags djur som människan är.

Om vi däremot befriar människan från hennes sociala dimension och talar om individer, kan de leva var som helst, nästan. Emellertid, människan är ett flockdjur som inte överlever som art om hon inte knyter an till sitt habitat, till andra djur, till naturen, till andra människor. Vi är biologiskt formade till att tillhöra någorlunda homogena och avgränsade gemenskaper, tillräckligt stora för att vi ska kunna rätta in oss i kollektivet, men inte så stora att de hindrar oss från att ta plats där som identifierbara individer.

Det finns ett mått på hur stor denna ideala gemenskap bör vara. Vare sig det nu handlar om en geografisk sammanhållen population eller ett socialt nätverk, brukar samhällsplanerare erfarenhetsmässigt räkna med max 5.000 medlemmar, således rätt långt från de dryga sju miljarder som kosmopoliter och globalister skulle vara tvungna att räkna in i sina gemenskaper, något som de givetvis aldrig gör, därför att de då skulle inse att deras självidentifikationer är absurda.

Nu kanske du invänder att jag totalt missuppfattat. Den som är kosmopolit och globalist säger ingenting om hur han eller hon vill leva, utan det handlar om hur världen bör vara inrättad. Alla människor bör kunna leva och bosätta sig var som helst i världen. Det handlar om frihet, det vill säga om att alla nationer och gränser bör upplösas.

Jaha, ett totalitärt kaos! Globalister och kosmopoliter vill göra tillvaron till en mardröm för inte bara oss andra utan också för dem själva. De tror att något blir bra därför att det låter bra. Emellertid, om något är bra eller dåligt kan bara bedömas efter vilka konsekvenser det har.

Nästa nivå är **nationen**. Att skapa väl fungerande och robusta nationer är mycket svårt. De flesta av världens nationer är instabila och svänger mellan tyranni och en skör demokrati. Många är korrupta och svårt korroderade – de kontrolleras av klanvälden eller organiserad brottslighet. Hela regioner i världen – stora delar av Afrika, södra Asien, det forna Sovjet, Balkan och Kaukasus, liksom delar av Sydamerika, rymmer stater som korroderat eller kollapsat.

De som lyfter fram nationen som den viktigaste gemenskapen klassificeras som patrioter eller nationalist. Nationalism, det är ett begrepp som luktar höger, till och med högerextremism. Många anser att två världskrig brutalt förpassade nationen och nationalismen till historien, åtminstone som ideal. Det är sant att nationen löper stor risk att utvecklas patologiskt men här gäller det att inte kasta ut barnet med badvattnet, eftersom nationen också är demokratis förutsättning. Demokrati finns inte och kan heller inte finnas på en global nivå. Inte heller kan välfärd existera på global nivå, eftersom välfärd finansieras med skatter och skatter i sin tur är knutna till nationer. Kosmopoliter och globalister brukar inte begripa, alternativt inte erkänna detta, vilket gör dem till förespråkare för en totalitär världsordning.

Det är möjligt att leva i en nation utan att vara nationalist. Det är till och med möjligt för en nations maktelit att vara emot nationalismen. Men det är ett sluttande plan. En maktelit som inte förstår sambandet mellan nationalism och demokrati är inte kompetent att leda en stat, utan då inträder ett sönderfall. Sverige är ett skrämmande exempel på såväl en inkompetent ledning som på ett pågående sönderfall.

Den som lever i en demokratisk och någorlunda väl fungerande nation och inte är nationalist i betydelsen "står upp för och försvara det egna landet och dess statsskick", är inte bara

vilseledd och enfaldig utan också en svikare. Det är en person som både sviker demokratin och sitt eget folk.

Den tredje nivån är den **etniska** gemenskapen, den som vi vanligen avser när vi talar om ett folk. Observera att "ras" inte är någon sådan gemenskap, även om det är en relevant kvalitet för de flesta bland oss (även för dem som förnekar rasbegreppets betydelse). För raser i minoritet uppstår ofta en gemenskapskänsla som liknar den etniska. Svarta i USA tenderar att betrakta sig själva som en folklig gemenskap, vita i Sydafrika likaså. Med andra ord, ras har en identifikatorisk potential men denna är betydligt svagare än den etniska, det vill säga den folkliga tillhörigheten.

Svenskarna är ett folk men vita människor är inte i sig ett folk. Svenskar kan exempelvis se på danskarna eller finnarna och konstatera att de är andra folk, med andra språk, kulturer och – det gäller nästan alltid för etniska gemenskaper – en historia, ofta med mytiska inslag, som förlorar sig in i forntiden. Det leder emellertid helt fel att se det etniska nätverket som en form av rasism. Exempelvis föredrar japanerna inte att begränsa sin invandring därför att de hatar andra människor, utan för att de är knutna till sin egen livsstil och vill leva med människor som är av samma slag som de själva.

För egen del kan jag säga att jag emellanåt skäms över att vara svensk, med tanke på den oförmåga att bevaka sina medborgerliga intressen som karakteriserar majoriteten av medborgarna (och för vilken de kommer att få betala ett högt pris), men också beroende på den politiska klassens utomordentligt löjliga längtan efter att utgöra en moralisk stormakt i världen. Mitt avståndstagande står emellertid inte i motsättning till min etniska identitet. Vare sig jag vill det eller ej är jag svensk, uppfattas som svensk och om jag försökte hävda något annat skulle jag inte vara trovärdig.

Nästa nivå är **klanen, släktgruppen** eller **bygemenskapen**. Den liknar den etniska tillhörigheten i den meningen att det visserligen är en social gemenskap men att den inte är självvald. Vi föds alla in i en bestämd gemenskap. Kanske lämnar vi den senare i våra liv. Vi kan välja bort den, men vi har aldrig valt den. Denna gemenskap kännetecknas av förpliktelser, men vi kan också räkna med klanens stöd om och när livet kraschar – inte olikt ett försäkringssystem. Ofta är det också den gemenskap där det är viktigast för oss att framstå som lyckade och framgångsrika.

Etnicitet är ett viktigt kriterium när människor bygger de **nätverk** som hjälper dem att tolka, förstå och hantera livet. Nätverk är alltid selektiva och medger i rätt begränsad omfattning människor som inte riktigt passar in, därför att de har andra erfarenheter och inte helt flytande behärskar det språk som gäller inom nätverket. Att diskriminera och utesluta, liksom att ta in medlemmar, är självklara urval. Nätverkets uppgift är i första hand att hjälpa medlemmarna inte bara att förstå sina egna och närståendes liv utan framför allt att gå vidare med dem. Liknelsen prickar väl inte helt rätt, men tänk er en "boll av sociala gemenskaper som rullar in i framtiden". Här är delad etnicitet en mer eller mindre självklar

förutsättning. Här passar Lars Berns definition av vår tids socialdemokrati in, att det är ett yrkesnätverk för politiker som vill göra karriär.

Diskriminering handlar om att föredra en sort framför en annan. Universitet föredrar att anställa doktorer i undervisningen, vilket är diskriminering. De flesta diskrimineringar är mindre formella, som när en viss doktorand anställs på grund av sitt akademiska nätverk, personliga rekommendationer eller hur han eller hon gör intryck på dem som gör anställningsintervjun. Diskriminering behöver inte innebära absolut eller ens en stark preferens. Det kan vara små skillnader som avgör. Vi har ett bättre intryck av vissa människor i det ena eller andra sammanhanget. Det finns några vi gillar att vara med och andra vi helst vill undvika. Inte alla passar lika bra in i varje arrangemang av ömsesidigt samarbete. I synnerhet inom företagsvärlden använder man begreppet "personkemi" för att fånga in denna kvalitet.

Oftast relaterar vi till andra människor med hänvisning till deras positioner i de sociala nätverk de tillhör. Nätverket kan vara informellt, en krets av invigda, eller formellt, som en institution eller ett yrke. Det kan vara så begränsat som en studiegrupp eller ha etnicitet eller religion som minsta gemensam nämnare. Det är inget fel eller konstigt med att människor diskriminerar. Våra liv är helt enkelt genomsyrade av val, alltifrån vilka vi vill träffa under dagen till vad vi ska äta till lunch och vilken form av underhållning vi väljer under vår fritid.

En av de mest självdestruktiva, konstiga och rent av stötande rörelserna i vår tid är attacken på **familjen**, som är samhällets samtidigt minsta och viktigaste byggsten. Man och kvinna gifter sig och får barn. De tar ansvar inte bara för barnen utan också ofta för andra närstående, som föräldrarna när dessa blir gamla. Att det finns andra och kompletterande samlevnadsformer borde inte framstå som en konkurrent. Familjens uppgift är framför allt att förse samhället med framtida harmoniska och kompetenta medborgare. Att detta ideal är satt i fråga, i synnerhet av militanta feminister som revolterar mot "patriarkatet" borde göra männen betänksamma.

Därmed är jag i denna snabböversikt av människan som social varelse tillbaka där jag började, med individen som den minsta, sköraste och obönhörligt mest tidsbestämda av människans olika existenser. Vill du leva ensam, utan kontakter med andra människor? Grattis, då slipper du diskriminera, agera rasistiskt eller på annat sätt klandervärd. Sedan, om det är en av kungsvägarna till ett meningsfullt och någorlunda lyckligt liv? Mja ...

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2019/01/25/det-sociala-djuret/>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.